

Verslag van de avondexcursie Fayersheide 8 juni 2022

Ondanks het regenachtige weer waren er 's avonds om half 7 10 deelnemers present op de parkeerplaats bij de Fayersheide. Herman gaf om te beginnen een korte uitleg over het ontstaan van het gebied als natuurgebied: gered bij de ruilverkaveling in de jaren 50. Het heeft een bijzondere flora, die bedreigd wordt met name door een te laag grondwaterpeil door de zandwinning ten westen van het gebied en agrarische activiteiten rondom. Fayersheide is nu van Staatsbosbeheer.

De rietorchis en gevlekte orchis waren de eerste bijzonderheden die we tegenkwamen, vlak nadat Herman een wielewaal tussen de bomen had zien wegschieten. Op een stuk waar tien jaar geleden nog bos was weggehaald, was een stuk blauwgrasland ontstaan met onder andere blauwe zegge, hazenzegge en lage zegge. Maar ook de wateraardbei, in de omgeving ook bekend als koffiebeunties. Verder nog wilde bertram, walstro, veldrus en pitrus. Op de wat hogere stukken groeit struikheide. Dopheide vind je op de nattere gedeelten.

Een veldje verderop had een duidelijk ander biotoop met als opvallende plant de welriekende nachtorchis. Die staat daar vrij massaal. Bovendien vleugeltjesbloem, heidekartelblad (een halfparasiet) en vetblad. Aan deze laatste plant heeft Fayersheide zijn beschermde status te danken.

Weer een eindje verder zagen we de kleine zonnedauw. En ook de moeraswolfsklauw; die werd met gepast enthousiasme begroet, omdat die het door de laatste droge zomers af had laten weten; terug van weggeweest.

Tormentil stond er op sommige plekken in overvloed, genoeg in ieder geval om bevestigd te zien dat die regelmatig 5 in plaats van 4 bloemblaadjes heeft. Sommige stukken worden later gemaaid dan andere om de latere bloeiers zoals de blauwe knoop een kans te geven. Onder een dode berk (met meerdere spechtenholen) vond Herman een braakbal van de reiger, die deze boom als slaapboom gebruikt.

Inmiddels was het steeds harder gaan regenen, maar gewapend met paraplu's en regenjassen gingen we onverdroten verder en kwamen we langs drie imposante koningsvarens. De sporen ervan zitten op de binnenste bladeren, die een soort pluim vormen. Vervolgens kwamen we uit bij de bufferzone.

Het is de bedoeling dat deze zone er voor zorgt, dat het grondwaterpeil van de Fayersheide niet teveel zakt door de steeds dichterbij komende zandwinningsactiviteiten. Op een plek die 's winters onder water staat, stond waterpostelein.

Wie nu denkt dat we alleen maar naar plantjes hebben lopen kijken heeft grotendeels gelijk. Maar een aantal vogels ontging ons voornamelijk door hun gezang niet, te weten: de al eerder genoemde wielewaal, zwartkop, tuinfluiter, tjiftjaf, fitis, merel, roodborst, vink, groene specht en een fazantenhaan.

Al met al kwamen we tegen half negen nat maar voldaan weer bij de auto's terug.

Verslag: Jan Stegeman